

vens § 22, stk. 2, og de til denne bestemmelse knyttede motiver.“

Den nævnte skrivelse af 7. december 1962 fra overfredningsnævnet til taksationskommissionen er i ekstrakt sålydende:

... Efter overfredningsnævnets opfattelse må det endvidere være en konsekvens af, at loven af 16. juni 1961 finder anvendelse, at fredningserstatningen vil være at fastsætte under hensyntagen til de retningslinjer for erstatningens beregning, som følger af naturfredningsloven § 22, stk. 2, og de til denne bestemmelse knyttede motiver. Disse retningslinjer fører efter overfredningsnævnets mening til, at erstatning for det ved fredning forvoldte tab, hvor mere omfattende udstykninger hindres, skal beregnes på grundlag af det beløb, som en grundejer med fuldt kendskab til udstykningsmuligheden med rimelighed kunne have beregnet sig ved samlet salg af arealet til en udstykker, hvorimod der ikke bør tages hensyn til den fortjeneste, som ejeren ville kunne opnå ved selv at gennemføre udstykningen.

Spm. 11. Vil der efter det fremsatte forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning blive givet erstatning i følgende tilfælde:

- a) En person har inden forslagetets fremsættelse til almindelig byggegrundpris købt en byggegrund, hvorpå der er fri ret til bebyggelse. Efter lovens vedtagelse viser det sig, at fredningsmyndighederne ikke vil give tilladelse til, at den pågældende grund anvendes som andet end landbrugsjord, hvorved grundens værdi forringes med f. eks. 2.000 kr.
- b) En person ejer jord, der som følge af sin beliggenhed — f. eks. lige op til en by — inden lovforslagets fremsættelse er steget over den for landbrugsjord almindelige pris. Efter forslagetets vedtagelse viser det sig, at fredningsmyndighederne ikke vil give tilladelse til, at den pågældende jord anvendes som andet end landbrugsjord, hvorved jordens værdi falder f. eks. med 10.000 kr.

Spm. 12. Hvorledes vil man, såfremt der i sådanne tilfælde ikke gives erstatning for de lidte tab, forklare lovforslagets overensstemmelse med grundlovens § 73?

Svar ad 11 og 12. Hvis ansøgning om tilladelse til bebyggelse er indgivet inden lovens fremsættelse i folketinget, skal sagen behandles efter de nugældende regler, herunder erstatningsbestemmelsen i § 22.

Bortset fra disse tilfælde vil der efter forslaget's bestemmelser ikke være mulighed for at give erstatning under de nævnte omstændigheder.

Der er tidligere bl. a. under 1. behandling af nærværende lovforslag (FT. 1962-63, sp. 3789-93) af justitsministeren redegjort for de synspunkter, der ligger til grund for regeringens opfattelse, hvorefter de i loven omhandlede reguleringer ikke er ekspropriation og derfor kan gennemføres uden ydelse af erstatning.

Disse synspunkter finder også anvendelse i de nævnte eksempler. Ud fra en rent retlig bedømmelse synes følgende betragtning at burde anlægges: Den erstatning, der er hjemlet i den gældende regel i § 22, er en billighedserstatning, for så vidt som dens ydelse ikke er nødvendig efter grundlovens § 73. Det har på denne baggrund kunnet påregnes, at denne erstatningsordning senere kunne bortfalde, og der ses derfor ikke ved ordningen at være tilsikret nogen en af grundlovens § 73 beskyttet retsstilling med hensyn til erstatningsspørgsmål. Det kan med andre ord ikke antages, at den omstændighed, at loven indeholder en bestemmelse, hvorefter der ud fra rene billigheds-synspunkter kan ydes en erstatning, berører lovgivningsmagten den ellers bestående frihed med hensyn til en fremtidig regulering af erstatningsspørgsmålet.

Spm. 13. Endvidere spørges, om der vil blive givet erstatning, hvis fredningsmyndighederne nægter at give tilladelse i følgende tilfælde:

- a. En grundejer ønsker efter at have indhentet landvæsensrettens tilladelse her til at oprette et dambrug.
- b. En landmand ønsker at bygge en aftægtsbolig, en champignonlade, en grønfoderfabrik, en kornsilo el. lign.

Svar ad 13 a. Det følger af besvarelsen af spørgsmål 2, at man ikke er af den opfattelse, at tilladelse i henhold til den foreslåede § 22 skal indhentes for oprettelse af dambrug.